

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا

گروه علوم انسانی

کمیته الهیات و معارف اسلامی

مصوب چهارصد و دهمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی
مورخ ۱۳۸۰/۱/۲۶

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا

گروه: علوم انسانی
رشته: فقه و حقوق جزا
دوره: کارشناسی ارشد
کمیته تخصصی: کمیته الهیات و معارف اسلامی
گرایش:
کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در چهارصد و دهمین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱/۲۶ براساس طرح شورای عالی برنامه ریزی کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۱/۲۶ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره فقه و حقوق اسلامی مصوب جلسه ۱۰۲ مورخ ۱۳۶۶/۸/۳۰ برای این گروه از دانشجویان منسوخ می شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رأی صادره چهارصد و دهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۸۰/۱/۲۶
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره چهارصد و دهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۸۰/۱/۲۶ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

اسد

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول: مشخصات کلی دوره

باسمه تعالی

مقدمه:

با عنایت به اهداف عالی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و نیازهای علمی و فرهنگی کشور در زمینه های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به اساتید، محققان و کارشناسان، به تنظیم و تدوین برنامه درسی مناسب برای دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا اقدام شده است. مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس به شرح زیر است:

۱- تعریف و اهداف:

کارشناسی ارشد (ناپیوسته) فقه و حقوق جزا یکی از دوره های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف از تشکیل آن:

۱-۱ - تربیت اساتید مورد نیاز دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در رشته های فقه و حقوق اسلامی و حقوق.

۲-۱ - تربیت محققان و پژوهشگران مورد نیاز مراکز علمی و تحقیقاتی

۳-۱ - تربیت قضات و کارشناسان ارشد مورد نیاز دستگاه قضایی کشور

۴-۱ - تربیت کارشناسان ارشد توانا جهت خدمت در قسمتهای کارشناسی مراکز دولتی

و غیره

۲- طول دوره:

دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) فقه و حقوق جزا حداقل شامل چهار نیمسال تحصیلی (دو سال) و حداکثر شش نیم سال تحصیلی با پایان نامه است. هر دانشجو موظف است ۳۲ واحد درسی (با احتساب واحدهای پایان نامه) طبق برنامه تنظیمی بگذراند.

۳- واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی فقه و حقوق جزا ۳۲ واحد بشرح زیر می باشد:

۱-۳ - دروس اصلی ۲۸ واحد طبق فهرست برنامه دروس

۲-۳ - پایان نامه ۴ واحد

همچنین دانشجویان موظفند تعداد ۱۴ واحد پیشنیاز را بگذرانند و گواهی فراغت از

تحصیل منوط به اتمام این واحدها می باشد.

۴- شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) فقه و حقوق جزا:

۴-۱- دارا بودن گواهی نامه کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی، حقوق و فقه و مبانی حقوق اسلامی (به شرط گذراندن واحدهای پیشنیاز) از داخل کشور و یا معادل آن از کشورهای دیگر به تشخیص مراجع صلاحیتدار.

۴-۲- پذیرفته شدن در امتحان ورودی و مصاحبه علمی

مواد امتحان ورودی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا:

ردیف	نام درس	ضریب امتحان
۱	فقه تخصصی	۳
۲	اصول فقه	۳
۳	حقوق جزای اختصاصی	۲
۴	حقوق جزای عمومی	۲
۵	ادبیات عرب	۲

فصل سوم: سرفصل دروس دوره
۱- سرفصل دروس پیشنیاز

۲- دروس پیشنهادی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا

کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت	
			نظری	عملی جمع
۱	مکاسب محرمه	۲	۳۲	-
۲	مبانی اصول فقه	۲	۳۲	-
۳	آیات الاحکام جزایی	۲	۳۲	-
۴	متون حقوقی جزایی (۱)	۲	۳۲	-
۵	متون حقوقی جزایی (۲)	۲	۳۲	-
۶	فلسفه اسلامی (۱)	۲	۳۲	-
۷	فلسفه اسلامی (۲)	۲	۳۲	-
	جمع	۱۴	۲۲۴	-

توضیح: گذراندن واحدهای درسی پیشنهادی فوق باتوجه به اهداف پیش بینی شده در این دوره جهت فارغ التحصیلی الزامی است.

۲- دروس اصلی دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا

کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت	
			نظری	عملی جمع
۱	فقه (۱)	۲	۳۲	-
۲	فقه (۲)	۲	۳۲	-
۳	فقه (۳)	۲	۳۲	-
۴	اصول فقه (۱)	۲	۳۲	-
۵	اصول فقه (۲)	۲	۳۲	-
۶	اصول فقه (۳)	۲	۳۲	-
۷	اصول فقه (۴)	۲	۳۲	-
۸	قواعد فقه جزایی	۲	۳۲	-
۹	حقوق جزای عمومی	۲	۳۲	-
۱۰	حقوق جزای اختصاصی (۱)	۲	۳۲	-
۱۱	حقوق جزای اختصاصی (۲)	۲	۳۲	-
۱۲	حقوق جزای بین الملل	۲	۳۲	-
۱۳	جرم شناسی	۲	۳۲	-
۱۴	آئین دادرسی کیفری	۲	۳۲	-
۱۵	پایان نامه	۴	-	-
	جمع	۳۲	۴۴۸	-

۱- دانشجویان موظفند برای هر درس دوره کارشناسی ارشد فقه و حقوق جزا بجز دروس فقه و اصول فقه یک کار تحقیقی ارائه نمایند که به تشخیص استاد درصدی از نمره درس مربوطه به آن اختصاص خواهد یافت.

فصل دوم: برنامهٔ درسی

مکاسب محرمة

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی و استدلالی احکام و مبانی فقه

سرفصل دروس:

مکاسب محرمة: تفسیر وجوه معاملات، اکتساب به اعیان نجسه، آیات و اخبار حاکم بر حلیت انتفاع، حرمت تکسب به آلات قمار و لهو، بیع با کسیکه مبیع را در راه حرام استفاده می کند، حرمت اکتساب به آنچه که منفعت محلله ندارد، حرمت حفظ کتب ضلال، حرمت رشوه، ارتزاق قاضی، قمار و مسائل چهارگانه مرتبط با آن، اخذ اجرت برواجبات. تذکر: باتوجه به گسترده بودن سرفصل، سعی شود مطالب مهمتر و مرتبط با رشته تحصیلی در اولویت قرار گیرد.

منبع: کتاب المکاسب

مبانی اصول فقه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی مبانی و روش استنباط احکام در سطح عالی

سرفصل دروس:

مباحث قطع و ظن:

- ۱- حجیت قطع، اقسام قطع طریقی و موضوعی، تجری و احکام آن، قطع حاصل از مقدمات عقلی، قطع قطاع، علم اجمالی و احکام آن.
- ۲- حجیت ظن، حجیت امارات، حجیت ظواهر کتاب، نظریه صاحب قوانین، حجیت اجماع منقول، شهرت فتوایی، حجیت خبر واحد، دلیل انسداد و تنبیهات آن.

منبع: فرائد الاصول (رسائل)

آیات الاحکام جزایی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنائی تفصیلی با آیات الاحکام جزائی قرآن کریم و کیفیت استنباط احکام فقهی از آن.

سرفصل دروس:

آیات مربوط به مباحث:

- ۱- قضا (۵۸، ۶۵، ۱۰۵، نساء: ۴۸، مائده: ۲۶، صاد)
- ۲- شهادت (۲۸۲ بقره، ۱۵ نساء، ۱۰۶ مائده، ۴ و ۱۳ نور، ۲ طلاق)
- ۳- حدود (۳۳ و ۳۴ و ۳۸ و ۳۹ مائده، ۳۲ اسراء، ۱ و ۵ نور)
- ۴- قصاص (۳۲ و ۴۵ مائده، ۶۸ فرقان)
- ۵- دیات (آیات ۱۷۸ و ۱۷۹ بقره، ۹۲ و ۹۳ نساء)

متون حقوقی جزائی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آموزش نظری متون جزائی به زبان انگلیسی به منظور فراهم نمودن زمینه مطالعات تطبیقی

سرفصل دروس: یکی از مباحث زیر به انتخاب استاد

۱- مسائل حقوق جزای عمومی

۲- مسائل حقوق جزای اختصاصی

۳- مسائل آئین دادرسی کیفری

متون حقوقی جزائی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز : متون حقوقی جزائی (۱)

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آموزش نظری متون جزائی به زبان انگلیسی به منظور فراهم نمودن زمینه مطالعات تطبیقی

سرفصل دروس : یکی از مباحث زیر به انتخاب استاد

۱- مسائل حقوق جزای عمومی

۲- مسائل حقوق جزای اختصاصی

۳- مسائل آیین دادرسی کیفری

فلسفه اسلامی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنائی با مباحث فلسفه اسلامی در سطح عالی

سرفصل دروس:

مدخل: نیاز به فلسفه، تعریف، موضوع و مسائل

مرحله اول: احکام کلی وجود

مرحله دوم: وجود مستقل و رابط

مرحله سوم: وجود ذهنی و خارجی

مرحله چهارم: مواد قضایا

مرحله پنجم: ماهیت و احکام آن

مرحله ششم: مقولات عشر

تذکر: نظریه اینکه مباحث فوق قبلاً از کتاب بدایه الحکمه در دوره کارشناسی ارائه شده و تکراری بودن برخی مطالب از جمله مباحث مرحله ششم، چنانچه تا پایان مرحله پنجم نیز خواننده شود، کفایت می کند.

منبع: نهاییه الحکمه

فلسفه اسلامی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فلسفه اسلامی (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مباحث فلسفه اسلامی در سطح عالی

سرفصل دروس:

مرحله هفتم: واحد و کثیر

مرحله هشتم: علت و معلول

مرحله نهم: قوه و فعل

مرحله دهم: سبق و لاحق و قدم و حدوث

مرحله یازدهم: عقل، عاقل و معقول

مرحله دوازدهم: مباحث واجب الوجود

تذکره: نظریه اینکه مباحث فوق قبلاً از کتاب بدایه الحکمه در دوره کارشناسی ارائه شده و تکراری بودن برخی مطالب، بگونه ای برنامه ریزی شود که مراحل یازدهم و دوازدهم تدریس شود.

منبع: نهاییه الحکمه

۲- سرفصل دروس اصلی دوره

فقه (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مکاسب محرمه

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی و استدلالی احکام و مبانی فقه جزایی

سرفصل دروس:

- ۱- کتاب قضاء: کلیات مباحث مربوط به تعریف قضاء قاضی و صور دعوای مال، احکام یمین، احکام دعوای.
- ۲- کتاب شهادت: شرایط شهادت، نصاب معتبر در شهادت بر موارد مختلف، شهادت بر شهادت و رجوع شاهد از شهادت.
- ۳- کتاب حدود: حدزنا، سایر جرائم جنسی

منبع: مبانی تکمله المنهاج

فقه (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی و استدلالی احکام و مبانی فقه جزایی

سرفصل دروس:

۱- ادامه کتاب حدود: حد قذف، حد ساب النبی و مدعی نبوت، حد محارب، ارتداد و مباحث تعزیرات.

۲- کتاب قصاص: موجب و شرایط معتبر در قصاص نفس، دعوای قتل و ادله مثبت آن: اقرار، بینه و قسامه، کیفیت استیفاء قصاص، قصاص غیر نفس و شرایط آن.

منبع: مبانی تکمله المنهاج

فقه (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۲)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی و استدلالی احکام و مبانی فقه جزایی

سرفصل دروس:

کتاب دیات: تعریف دیه و موارد ثبوت آن، اقسام قتل، مقادیر دیه نفس، موجبات ضمان (مباشرت و تسبیب) دیات اعضاء، جنایت بر منافع اعضاء و شجاج و جراح، دیه حمل، جنایت بر حیوان، عاقله.

منبع: مبانی تکمله المنهاج

اصول فقه (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مبانی اصول فقه

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی مبانی و روش استنباط احکام در سطح عالی

سرفصل دروس:

مباحث شک:

- ۱- شک، حکم واقعی و ظاهری، انحصار اصول عملیه و مجاری آن، شبهه تحریمی و وجوبی، اقسام شبهات حکمی و منشاء آن و موضوعی.
- ۲- اصل برائت، مسائل مطروحه و اختلاف در شبهه تحریمی حکمی ما لا نص فیہ، نظریه اصولیین و ادله آنان، تنبیهات برائت و احکام مسائل شبهه بین المحذورین.
- ۳- اصل اشتغال، مسائل مطروحه، شبهه تحریمی موضوعی محصوره و حکم آن مبنی بر حرمت مخالفت قطعی و وجوب موافقت قطعی، تنبیهات اشتغال.

منبع: فرائد الاصول (رسائل)

اصول فقه (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی مبانی و روش استنباط احکام در سطح عالی

سرفصل دروس:

۱- ادامه مباحث اصل احتیاط، شبهه غیرمحصوره و تنبیهات آن، شبهه اقل و اکثر ارتباطی و احکام آن.

۲- اصل استصحاب، تعریف، تقسیمات استصحاب به اعتبار مستصحاب، دلیل و شک مأخوذ در موضوع آن، قول مختار در حجیت استصحاب و ادله آن، تنبیهات استصحاب (استصحاب کلی، استصحاب زمان و زمانی، استصحاب حکم عقل، استصحاب تعلیقی و تقدیری، اصل مثبت، اصل تأخر حادث، استصحاب امور اعتقادی و استصحاب حکم مخصص)

منبع: فرائد الاصول (رسائل)

اصول فقه (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه (۲)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: شناخت تفصیلی مبانی و روش استنباط احکام در سطح عالی

سرفصل دروس:

- ۱- ادامه مباحث اصل استصحاب، شروط استصحاب (قاعده یقین و مدرک آن)، تعارض استصحاب با امارات (ید، اصل صحت و قاعده تجاوز و فراغ) تعارض با اصول عملیه اربعه.
- ۲- مباحث تعادل و تراجیح، تعریف، حکومت و تخصیص، قاعده الجمع مهما امکن اولسی من الطرح، احکام متکافئین، تراجیح، اخبار علاجیه، مرجحات منصوصه و احکام آن.

منبع: فرائد الاصول (رسائل)

اصول فقه (۴)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه (۳)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعات

هدف: شناخت تفصیلی مبانی و روش استنباط احکام در سطح عالی

سرفصل دروس:

مقدمه: تعریف و موضوع علم اصول فقه، مبحث وضع، امارات وضع، حقیقت شرعی، صحیح و اعم، اشتراک لفظی، استعمال لفظ در بیشتر از یک معنا و مشتق.
مبحث اوامر: ماده امر، صیغه امر، تعددی و توصلی، مقتضای اطلاق صیغه، مره و تکرار، فور و تراخی، اجزاء مقدمه واجب و مسئله ضد.
مبحث نواهی: ماده نهی، صیغه نهی، اجتماع امر و نهی و اقتضاء نهی در فساد عبادات و معاملات.

مبحث مفاهیم: تعریف مفهوم و اقسام آن، مفهوم شرط، وصف، غایت، حصر، لقب و عدد.
مبحث عام و خاص: تعریف و اقسام عام، اجمال مخصص، عمل به عام قبل از فحص از مخصص، خطابات شفاهی، تعقیب عام به ضمیر، جواز تخصیص به مفهوم مخالف، استثناء متعقب به جمل متعدده، تخصیص کتاب به خبر واحد و حالات تخالف خاص با عام.
مبحث مطلق و مقید و مجمل و مبین: تعریف و الفاظ مطلق، مقدمات حکمت، تنافی مطلق و مقید و کیفیت جمع بین آن دو مجمل و مبین.

تذکره: باتوجه به گستردگی سرفصل، پیشنهاد می شود پس از کلیات، مبحث اوامر دنبال شود و از تدریس مباحثی همچون حقیقت شرعی، صحیح و اعم و مشتق که از اهمیت و کاربرد کمتری برخوردار است صرف نظر شود.

منبع: کفایه الاصول

قواعد فقه جزایی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنائی تفصیلی با قواعد فقهی جزائی به منظور تقویت قدرت استنباط و استدلال در زمینه مسائل فقهی و حقوقی .

سرفصل دروس :

بخش اول : کلیات

۱- تعریف قاعده فقهی و تطبیق آن با قاعده اصولی و مسئله فقهی

۲- سیر تدوین و تکامل کتابهای قواعد فقه

۳- ضرورت تأسیس علم قواعد فقه

بخش دوم : قواعد

۱- قاعده بینه

۲- قاعده اقرار

۳- قاعده الحدود تدرأ بالشبهات

۴- قاعده التعزیر بمادون الحد یا التعزیر بمایراه الحاکم

۵- قاعده لوٹ و قسامه

۶- قاعده تسبیب در امور جزایی

حقوق جزای عمومی

تعداد واحد : ۲

توع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آموزش نظری مباحث مطروحه در حقوق جزای عمومی به صورت تحقیقی

سرفصل دروس : یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد

۱- عناصر تشکیل دهنده جرم

۲- مجازات ها

۳- اقدامات تأمینی و تربیتی

حقوق جزای اختصاصی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : حقوق جزای عمومی

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آموزش نظری مباحث مطروحه در حقوق جزای اختصاصی به صورت تحقیقی

سرفصل دروس : یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد

۱- جرائم پیش بینی شده در قانون حدود و قصاص

۲- جرائم پیش بینی شده در قانون دیات

حقوق جزای اختصاصی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : حقوق جزای اختصاصی (۱)

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آموزش نظری مباحث مطروحه در حقوق جزای اختصاصی به صورت تحقیقی

سرفصل دروس : یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد

۱- جرائم پیش بینی شده در قانون تعزیرات

۲- جرائم پیش بینی شده در سایر قوانین

حقوق جزای بین الملل

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آموزش نظری حقوق جزای بین الملل به صورت تحقیقی

سرفصل دروس :

- ۱- اصول حاکم بر حقوق جزای بین الملل
- ۲- جرائم ومجازاتهای بین الملل
- ۳- صلاحیت در حقوق جزای بین الملل
- ۴- همکاری در حقوق جزای بین الملل

جرم شناسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز: حقوق جزای اختصاصی (۱)

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آموزش نظری مباحث جرم شناسی به صورت تحقیقی

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد

۱- جرم شناسی نظری

الف : نظریه اولیه در جرم شناسی (از اوائل سده نوزدهم تا اوائل سده بیستم)

ب : نظریه های جدید در جرم شناسی (از اوائل سده بیستم تا به امروز)

۲ - جرم شناسی کاربردی (بالینی)

الف : اصول جرم شناسی کاربردی

ب : روشهای اصلاح و درمان بالینی

آئین دادرسی کیفری

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آموزش نظری مباحث آئین دادرسی کیفری به صورت تحقیقی

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد

۱- صلاحیت مراجع رسیدگی

۲- سازمان قضائی

۳- دلایل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۲/۲۶۶۲

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
  - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
  - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها تا دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
  - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در جدول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
    - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
    - ب: در سبانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبها را قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
    - ج: گذراندن موسساتی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویان که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
    - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مجلس ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تصویب است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمایید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم نائینی

مدیران ای عالی برنامه ریزی

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه فرهنگ و آموزش عالی

بیت عالی

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

شماره: ۲۲/۳۶۴۹

پیوست:

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری پروندههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیر ضرور و انجام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختتامی به پایان نامه دارد).

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph.D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد می تواند اختتامی به رساله داشته باشد).

در این صورت:

الف- گروههای برنامه ریزی و واحدهای کلیدی برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب- این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج- دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در این صورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا گهواره تحصیلات تکوینی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره در جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به برحمت الله اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمنداست به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹